

Ulica Niepodległości

Przedwojenna ulica Niepodległości to współczesna ulica Staszica z przedłużeniem w postaci ulicy Niepodległości. Na placu między Ogrodzieniecką, Górniczą i Niepodległości (dziś Staszica) znajdowało się miejskie targowisko⁷⁹².

Niepodległości 12

Właścicielem domu był rzymski katolik Franciszek Kocjan, który jednak wraz z żoną wyprowadził się w 1933 r. do Witeradowa. Od 1934 r. mieszkał tam jako właściciel Bartłomiej Gęgotek⁷⁹³, także rzymski katolik. Oprócz rodziny właściciela 01.09.1939 r. mieszkało tam kilka rodzin rzymsko-katolickich oraz dwie rodziny żydowskie.

Abela i Rywka z domu Borensztejn LEWKOWICZ oraz córka Ajdla Laja oraz synowie Bendyt i Szyja

Abela, syn Bendita i Chawy z domu Krycer, urodził się 13.01.1888 r. w Olkuszu, był handlarzem. Jego żona Rywka z domu Borensztejn, córka Jochyma i Laji z domu Goldfeld, urodziła się 13.01.1893 r. w Olkuszu. Pobrali się w Olkuszu 30.04.1914 r. wcześniej mieszkali przy ulicy 3 Maja 5 z matką Abeli Chwułą z domu Krycer Lewkowicz, córką Lewka i Mindli, pochodzącą z Wolbromia, która zmarła w Olkuszu 16.01.1937 r. Pod tym adresem pozostała też ich córka Mindla. Pozostałe dzieci, syn Bendyt, urodzony 02.10.1920 r. w Olkuszu, córka Ajdla Laja, urodzona 05.09.1923 r. w Olkuszu

⁷⁹² „Wykaz nieruchomości położonych w mieście Olkuszu” z 1935 r. odnotowuje plac „Magistrat Targowica” pod adresem Górnicza 1, Ogrodzieniecka 2 i Niepodległości 3 (AP Katowice, sygn. 1204/315, k. 6 i 36).

⁷⁹³ „Wykaz nieruchomości położonych w mieście Olkuszu” z 1935 r. zawiera maszynowy zapis „Jadwiga Kocjan” przekreślony i nadpisany przez „Marjanna i Bartłomiej Gęgotek” (AP Katowice, sygn. 1204/315, k. 37).

i syn Szyja, urodzony 10.08.1925 r. w Olkuszu, wraz z rodzicami 01.02.1939 r. przeprowadzili się do domu na ulicę Niepodległości 12.

05.05.1940 r. przeprowadzili się na Mickiewicza 17. W getcie mieszkali przy Wolbromerstrasse 5, skąd Ajdla Laja wywieziona została do obozu pracy 12.03.1942 r., odnotowana na liście kobiet wywiezionych tego dnia z olkuskiego getta kobiet pod poz. 55⁷⁹⁴.

Rodzice zamordowani zostali w czasie wojny. Los braci nie jest znany. Wojnę przeżyła Ajdla Laja, odnotowana na powojennym wykazie osób zarejestrowanych w Olkuszu pod poz. 66⁷⁹⁵.

Na 3 Maja 5 mieszkała córka Abeli i Rywki Mindla. Na Górniczej 18 mieszkała siostra Rywki Rajzla Wajsblat, a na 3 Maja 9 jej brat Icek.

Moszek Dawid HELISIEWICZ

Moszek Dawid, syn Joska Chaima i Szajndli z domu Goldfeld, urodził się 20.11.1902 r. w Olkuszu, był niewykwalifikowanym robotnikiem-wyrobnikiem. Wcześniej z matką i dwojgiem braci mieszkał na Ogrodzienieckiej 11, 17.04.1938 r. przeprowadzili się na Bóżniczną 16, skąd 01.08.1939 r. przeprowadził się na Niepodległości 12.

Przy Bóżniczej 16 pozostała jego matka Szajndla z domu Goldfeld z dwoma jego braćmi: Szlamą i Lejzorem, inny brat Jakub Icek mieszkał przy Bartosza Głowackiego 8.

⁷⁹⁴ K. Kocjan, *Zagłada olkuskich Żydów*, s. 98.

⁷⁹⁵ K. Kocjan, *Zagłada olkuskich Żydów*, s. 163.